

במטרה שיגיע עי"ז ללמוד לשמה, שילמד כ"כ הרבה שלא לשמה עד שמתוך שלא לשמה יבוא לשמה. ונמצא שבאמת כוונתו ומטרתו ללמוד לשמה, אלא שעתה עדיין אינו אוהו במדרגת לשמה אבל שאיפתו שמתוך זה יבוא לשמה.

והנה מרן אדמו"ר בב"א זי"ע אמר על מאחז"ל שואלין ודורשין בהלכות הפסח, ששואלין ומבקשין מהקב"ה בהליכות הפסח, שיוכלו להכנס לחג הק' הוזה אשר בראש כל מועדות נשאת פסח, שחג הפסח יחולל בו שינוי ויביא בו בחי' יציאת מצרים. ע"ד שמפרש הדגל מחנה אפרים מאה"כ וידעו מצרים כי אני ה', היינו חלק מצרים הנמצא בכל יהודי ידע כי אני ה'. ובספה"ק מאור ושמש (עניני שבת הגדול) איתא על הפסוק בעשור לחודש הזה ויקחו להם איש שה לבית אבות, שהשי"ת ברוב רחמיו כשראה שישראל משוקעים בתכלית במ"ט שערי טומאה ולא יכלו להיחלץ ממצרים, ועמדו ח"ו להשתקע בשער הנו"ן ולא תהיה להם תקומה לעולם, לכן הוריד לעולם אור הנו"ן שערי קדושה שהם נ' שערי תשובה ועי"ז יצאו ישראל ממצרים. וזהו שציוה על לקיחת השה בעשור לחודש, ש"ה נוטרי"

ש'ערי ה'תשובה, ומעשור לחודש ואילך בכל יום נכנסו ישראל לי' שערי תשובה, עד שבלי לט"ו נכנסו לי' השערים העליונים והגיעו לתכלית השלמות, ונתגלה האור הגדול של ליל התקדש חג הפסח. ונמצא שחמשת הימים מעשור לחודש היו ההכנה העיקרית לגאולה של חג הפסח בהיותם במצרים. ושואלין ודורשין בהלכות הפסח להכנס אל החג הק', שהלא ידע איניש בנפשיה כמה הוא משוקע במ"ט שערי טומאה, אך מאידך ידע שישראל יצאו ונגאלו ממ"ט שערי טומאה בימים ההם בזמן הזה, וזכר ליציאת מצרים הוא נצחיות, שבכל דור ודור חייב אדם לראות את עצמו כאילו הוא יצא ממצרים. וכמו שמצינו בברכותיו של בלעם, דכתיב א"ל מוציאם ממצרים בלשון רבים וא"ל מוציאו ממצרים בלשון יחיד, שיש יצי"מ באופן כללי ויש באופן פרטי, כל יהודי באיזה חלק מצרים שהוא נמצא א"ל מוציאו ממצרים. כתועפות ראם לו, כמו שיש כוחות הטומאה רבים ועצומים כך נתן הקב"ה זה לעומת זה כוחות הקדושה כתועפות ראם, שזה ענין הימים הקדושים שנתן הקב"ה שיהודי יצא מן הטומאה ויתקדש בקדושה עליונה, ועל זאת שואלין ודורשין בהלכות הפסח.

צו

עולה מכפרת על הרהור הלב

שהרי חטאת באה על עברות שבמעשה ואילו עולה מכפרת על הרהור הלב, ונמצא שהקרבן על המחשבה חמור יותר מהקרבן על המעשה.

וי"ל ע"פ מש"כ בספר שם משמואל במאה"כ במקום אשר תשחט העולה תשחט החטאת, דילפינן

זאת תורת העולה היא העולה על מוקדה על המזבח כל הלילה עד הבקר. וברש"י שבא ללמד על הקטר חלבים ואברים שיהא כשר כל הלילה. וצ"ב מדוע דין זה השייך בכל הקרבנות נאמר דוקא בעולה. וכן צ"ב עצם הענין המיוחד של עולה שהיא כליל לאשים, ומ"ש מכל הקרבנות והחטאות, ובפרט

היא רק ע"י שריפה. וע"כ כנגד הרהורי הלב שהם השורש פורה ראש ולענה הדרך היא רק ע"י אש, לשרפם ולבערם לגמרי. וזהו ענין זאת תורת העולה היא העולה על מוקדה על המזבח כל הלילה עד הבוקר ואש המזבח תוקד בו, שהתיקון להרהור הלב הוא רק ע"י אש הקודש של המזבח ששרפה וכילתה את אש הטומאה. וע"כ נאמר דין זה בעולה, שאף שענין זה שייך בכל הקרבנות, הרי כאמור המקור של כל החטאות הוא ג"כ מהרהור הלב, שכתוצאה מזה בא אח"כ להכשל בשוגג, ע"כ נאמר מקור דין השריפה בעולה.

וזה שנאמר בפרשת עולה, היא העולה על מוקדה על המזבח כל הלילה עד הבוקר ואש המזבח תוקד בו, שאם כי כל עבודת הקרבנות היתה ביום ולא בלילה כדכ' ביום צוותו את בני ישראל, אבל האש על המזבח היא כל הלילה עד הבוקר. כי ענין האש על המזבח היה כנגד הלילה מקור התאוות, בו יש שלטון הסט"א והיצה"ר מתגבר אז ביותר, וכל הרהורים הרעים מתגברים בעיקר בלילה, והאש על המזבח היתה אש קודש בבחי' הבלא מפיק הבלא כנגד החומריות והתאוות הרעות, שהיתה שורפת ומכלה את האש הטמאה של התאוות הבעורת בלב יהודי. וגם אור המנורה שהוא אור הדעת המאיר דעתם של ישראל, מצותו מערב עד בוקר, להאיר ליהודי בלילה זמן שלטון הסט"א, לראות שהמלך הגדול ממ"ה הקב"ה עומד עליו ורואה במעשיו.

עוד י"ל דהנה הקב"ה ברוב רחמי ברא תרופה למכה מן המכה עצמה, דכאשר יהודי נכשל בחטא יש לו מזה יסורי מצפון איך נכשל, ואיך עשה נגד רצון ה'. ואז מתקיים בו כמאה"כ (תהלים נא) זבחי אלקים רוח נשברה, הרוח נשברה היא זבחי אלקים לכפר על חטאו, והר"ז ג"כ כענין מלבנו באש, שהשברון לב הוא כאש השורפת ומבערת את החטא. אמנם ענין זה הוא רק בחטאים שבמעשה, שכאשר יהודי חוטא במעשה נשבר לבו מזה, אבל כאשר אדם נכשל בהרהור הלב, אינו נשבר מכך בקרבו כי לא מרגיש כ"כ שעשה איסור, אף שלאמתו של דבר הר"ז האיסור הגדול ביותר, שהרהורי עברה קשים מעבירה, אבל הוא אינו מרגיש בזה ואין לו

מזה דין צפון בחטאת (זבחים מת.), והרי שמקור דין צפון נאמר בעולה והחטאת נתלית בעולה, שבמקום אשר תשחט העולה תשחט החטאת. וענינו כי צפון מרמז על המחשבה שהיא מכוסה וצפונה, שאיש אינו יודע את אשר בלבו של חברו. ולכך מקום העולה שבאה לכפר על הרהורי הלב בצפון. אמנם לפ"ז מדוע באמת במקום אשר תשחט העולה תשחט החטאת, הרי החטאת באה על מעשים שהם גלויים. אלא משום שהמקור של חטאת הוא עולה, כי בעצם איך הגיע האדם לידי כך שזימנו לו מן השמים להכשל בחטא בשוגג, אין זה אלא מכיון שקודם היתה לו מחשבה והרהור הלב, ורק מפני האיסור נמנע מלבא לידי מעשה, מ"מ ע"י המחשבה יש לו כבר קשר עם החטא ומתוך כך בא לו שנכשל בשוגג. והיינו שמקור החטאת הוא העולה, שמתוך הרהור הלב הגיע לחטאת, ולפיכך במקום אשר תשחט העולה תשחט החטאת, כי צריך כפרה על הרהור הלב שהוא מקור כל החטאים, דמה שמנע את עצמו מחטא בפועל היה זה מפני היראה, אבל עדיין יש בו אשמה על הרהור הלב שהיה לו.

והבי' בזה כמאחז"ל (יומא כט.) הרהורי עבירה קשין מגופה של עבירה, שהטעם בזה מפני שלכל חטא יש שורש הגורם לו והוא הרהור בעברה שהוא השורש פורה ראש ולענה המצמיח את כל החטאים, כמשאחז"ל העין רואה והלב חומד וכלי המעשה גומרים, עין רואה הוא הרהור שבא למח ע"י ראיית העין, זה השורש פורה ראש ולענה המביא לכל החטאים, ולכן הרהורי עבירה קשין מעברה כי הם יסוד ושורש הרע. ועפ"ז יבואר גם מדוע נאמר דוקא בעולה הדין שהקטר חלבים ואברים כשרים כל הלילה. דהנה אחז"ל (ע"ז עה:): כל דבר שתשמישו באש מלבנו באש, וביארנו בזה על יסוד הדברים מהרה"ק המגיד מקוזניץ זי"ע בספרו עבודת ישראל (עניני שבת הגדול), שחטאים שנעשו באש, תיקונם צריך להיות גם הוא ע"י אש בחי' מלבנו באש, שצריך לשרוף ולבער לגמרי את הרע מקרבו באש קודש ע"ד הבלא מפיק הבלא. ומה"ט נמי אין ביעור חמץ אלא שריפה, חמץ מרומז לנקודת הרע, שלעקור את נקודת הרע המושרשת באדם הדרך

והתורה הקדושה היא נצחית, ובפרשת הקרבנות מלמדת לנו התורה"ק גם שכנגד הרהורים העצה היא רק ע"י אש ומסירות נפש, שכל דבר שתשמישו באש מלבנו באש. וזהו מה דכתיב היא העולה על מוקדה על המזבח כל הלילה עד הבוקר, שאפילו בזמן הזה שאין ביהמ"ק ובבחי' לילה, יש ענין העולה על מוקדה ע"י אש קדש של תורה ועבודה, שכנגד הרהורים אין עצה רק להלחם באש קודש ומסירת נפש המבערת את הכחות הרעים שיש באדם.

יסורי מצפון ואין לו את זבחי א' רוח נשברה. ולכך אמרה תורה שהתיקון לפגמי הרהורים, זאת תורת העולה היא העולה על מוקדה על המזבח כל הלילה עד הבוקר, ואש תמיד תוקד על המזבח, כי כח האש קודש דרוש במיוחד להרהורים ומחשבות רעות שחסרה בהם התרופה של רוח נשברה. ומטעם זה העולה היא כליל לאשים, שבחטאת כהנים אוכלים ובעלים מתכפרים, אבל בעולה שאין את יסורי הנפש וחסר הזבחי א' רוח נשברה, בכדי לתקן את הפגם צריך לשרוף אותה כליל לאשים.

זאת תורת העולה

את אש היצה"ר והתאוות שממנה האש של גיהנום, ולכך אין אש של גיהנום שולטת בהן, שכל גופן אש התורה. וזהו הדבר הראשון, זאת תורת העולה, כח התורה על ידה מגיעים להעולה, שהתורה מרוממתו ומנשאתו ומתעלה למעלה מהעולם הזה לעלות בהר ה', כי אש התורה שורפת ומכלה את אש היצה"ר והתאוות. והענין הב', היא העולה על מוקדה על המזבח כל הלילה עד הבוקר ואש המזבח תוקד בו. כל הלילה עד הבוקר הוא הזמן שהחומר מתגבר על הצורה והיצרים האפלים מתגברים על האדם, ואם יהודי זוכה אז את יצרו ואש המזבח תוקד בו, בכח זה הריהו מגיע להעולה, לעלות בהר ה'. וכמסופר בגמ' (קידושין פא.) על רב עמרם חסידא בעת הנסיון הגדול שהיה לו, שאחר שהתגבר אשבעיה ליצריה דינפק מיניה, ונפק מיניה כי עמודא דנורא, ואמר ליצה"ר חזי דאת נורא ואנא בשרא ואנא עדיפנא מינגך. אלו הם ב' הדרכים להגיע למי יעלה בהר ה', או ע"י זאת תורת, כח התורה, או ע"י שזוכה את יצרו. וזו תכלית יעודו של יהודי שלמענו ירדה הנשמה לגוף להגיע לעלות בהר ה', וזה הקרבן המעולה והמובחר ביותר.

ועד"ז י"ל ענין איסור חמץ. דהנה מלבד איסור אכילת חמץ גם אסרתו תורה בכל יראה ובל ימצא,

במדרש תנחומא (צו א), זאת תורת העולה, זה שאמר דוד מי יעלה בהר ה' ומי יקום במקום קדשו נקי כפים ובר לבב. והיינו שתורת העולה היא תורה להחפץ להתעלות ולהתנער לגמרי מהעולם הזה, לעלות בהר ה' ולקום במקום קדשו. עוד איתא שם, ד"א זאת תורת העולה, למה נקרא שמה עולה, שהיא עליונה מכל הקרבנות. העולה היא העולה, תדע, מי שהיה מביא חטאת הכהן נוטלה, וכך המנחה וזבח השלמים לבעליהן, האשם לכהן, אבל העולה אין בריה טועם ממנה אלא כולה עולה להקב"ה שהוא עליון, לכן נקרא שמה עולה. ע"כ. והיינו שהקרבן הנרצה והמובחר מכולם זה העולה כולו לקוב"ה ולא מעורבת בו שום הנאה. משא"כ אם מעורבת בזה איזו הנאה אין זה הקרבן המובחר. רק כאשר הקרבן הוא בבחי' מי יעלה בהר ה', שמתנער מכל ההנאות, אז הוא מבחר הקרבנות.

והדרך לעלות בהר ה' מרומזת בפרשה, שיש בזה ב' ענינים. הא', זאת תורת העולה, כח התורה. כמאמר חז"ל (חגיגה כז.) תלמידי חכמים אין אש של גיהנום שולטת בהן שכל גופן אש שנאמר הלא כה דברי כאש נאם ה'. אש של גיהנום נוצרת מאש היצה"ר והתאוות, ואילו כח התורה אשר הלא כה דברי כאש נאם ה', היא כזו אש השורפת ומכלה